



۱۰۵۲

فرهنگ اوصاف و نشانه

مؤلف:
حسین غفاری



دفتر انتشارات اسلامی

دائرة به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

سرشنامه: غفاری، حسین، ۱۳۴ -
 عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ و اوصاف شیعه / مؤلف حسین غفاری.
 مشخصات نشر: قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۳ ص.
 فروست: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی: ۱۰۵۲.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۷۰-۱۱۶-۰

ISBN 978 - 964 - 470 - 116 - 0

وضعیت فهرست نویسی: فایا.
 یادداشت: چاپ چهارم: بهار ۱۳۸۵.
 یادداشت: چاپ سوم.
 یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع: شیعه -- عقاید.
 موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴۰.
 شناسه اف و ده: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.
 رده ی کتگره: ۴ ف ۷ ع / ۵ / ۲۱۱ BP
 بند: بی، ۲۹۷ / ۴۱۷۲
 شماره انتشاراتی ملی: ۲۰۰۱۴ - ۸۳ م



فردنگ و اوصاف شیعه

- | | |
|---------------------|-----------------|
| حسین غفاری | ■ مؤلف: |
| معارف | ■ موضوع: |
| رقعی | ■ قطع: |
| پنجم | ■ نوبت چاپ: |
| مراعات نشرات اسلامی | ■ چاپ و نشر: |
| یک جلد | ■ تعداد مجلدات: |
| ۱۶۴ | ■ تعداد صفحات: |
| تابستان ۱۳۹۵ | ■ تاریخ انتشار: |
| ۱۰۰۰ | ■ شمارگان: |

دفتر انتشارات اسلامی

وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۲۶	پرهیز از مسکرات	۷	مقدمه ناشر
۲۶	نفس عقیف	۱۰	پیشگفتار
۲۷	نیاز اندک	۱۳	شیعه و اخلاق فردی
۲۷	سخاوت	۱۴	عقل و فهم
۲۸	سیر و شکایبی	۱۵	زیرکی و تیزفهمی
۳۰	راستگویی	۱۶	دانش طلبی
۳۱	کم حرفی	۱۷	افکار و اندیشه‌های اصیل
۳۲	آهسته گویی	۱۷	پشتتازی در خیر و خوبی
۳۲	نفس مطمئن	۱۸	کوشایی و تلاش بسیار
۳۲	حزب الهی	۱۹	زهد
۳۵	اهل عمل	۲۰	پرهیز از طمع و آزمندی
۳۶	شیران روز	۲۱	قلب محزون
۳۷	حلم و بردباری	۲۲	رأفت و مهربانی
۳۸	بزرگ منشی	۲۳	نجابت
۳۸	رازداری	۲۳	تقوایشگی
۳۹	رهبایت	۲۴	ورع و دوری از گناه

- ۶۱ ☆ ضعیف‌نوازی ☆ ۴۰ ☆ خیر و نیکی ☆
- ۶۲ ☆ بی‌آزاری ☆ ۴۰ ☆ حُسن خلق ☆
- ۶۳ ☆ گفتار خوب با مردم ☆ ۴۱ ☆ پرهیز از غضب ☆
- ۶۳ ☆ وفایه عهد و پیمان ☆ ۴۱ ☆ کم‌خوری ☆
- ۶۴ ☆ رفق و مدارا ☆ ۴۲ ☆ عفت و پاکدامنی ☆
- ۶۴ ☆ رفتار آشتی‌جویانه با معشران ☆ ۴۳ ☆ حیا ☆
- ۶۵ ☆ دوری از بدعت‌گذاران ☆ ۴۴ ☆ شجاعت ☆
- ۶۵ ☆ خوشرفتاری با همسایگان ☆ ۴۵ ☆ غیرت ☆
- ۶۶ ☆ رفتار مسالمت‌آمیز با جاهلان ☆ ۴۵ ☆ یکسان و بکرسانی ☆
- ۶۷ ☆ دوری از منافقان ☆ ۴۶ ☆ یکسانی ظاهر و باطن ☆
- ۶۷ ☆ دوری از کافران ☆ ۴۷ ☆ پرهیز از بخل ☆
- ۶۸ ☆ دوری از فاسقان ☆ ۴۸ ☆ گذشت‌اندیدی ☆
- ۶۸ ☆ گرمی داشتن مؤمنان ☆ ۴۸ ☆ شتاب در کار بزرگ ☆
- ۶۹ ☆ پرهیز از جدال بیجا ☆ ۴۹ ☆ شکرگزاری ☆
- ۷۰ ☆ ادای حقوق دیگران ☆ ۵۰ ☆ مکارم اخلاق ☆
- ۷۲ ☆ رفع نزاعها ☆ ۵۱ ☆ انگشتر به دست راست کردن ☆
- ۷۳ ☆ نوازی ☆ ۵۱ ☆ شیعه در عرصه‌ی روابط اجتماعی
- ☆ ☆ فرهنگ کمک و اعتماد به حاکمان
- ۷۴ ☆ ستا کردن ☆ ۵۴ ☆ امر به معروف و نهی از منکر .. ☆
- ۷۵ ☆ امانت‌داری ☆ ۵۵ ☆ در میان مردم بودن و از آنان نبودن
- ۷۶ ☆ پرهیز از دور جدایی ☆ ۵۶ ☆ جذب محبت ☆
- ۷۸ ☆ رحم به محتاجان ☆ ۵۶ ☆ پرهیز از غیبت ☆
- ۷۹ ☆ به پا داشتن قسط و عدالت ☆ ۵۷ ☆ رفتار پسندیده با اهل سنت ☆
- ۷۹ ☆ پرهیز از ظلم ☆ ۵۸ ☆ پسند آنچه برای دیگران می‌پسندد ☆
- ۸۱ ☆ شیعه و رابطه با خداوند ☆ ۵۹ ☆ خاکساری در برابر مؤمنان ☆
- ۸۲ ☆ شناخت خدا ☆ ۶۰ ☆ پرهیز از تهمت و بهتان ☆
- ۶۰ ☆ راهنمایی شیعیان ☆

- ۸۳ ✨ کار برای خدا ۸۳
- ۸۳ ✨ ذکر بسیار خدا ۸۳
- ۸۴ ✨ کوشش برای خدا ۸۴
- ۸۴ ✨ ترس از خدا ۸۴
- ۸۶ ✨ دوستی خدا ۸۶
- ۸۶ ✨ اطاعت کامل از خدا ۸۶
- ۸۸ ✨ خوف و رجاء ۸۸
- ۸۹ ✨ حضور در برابر خدا ۸۹
- ۹۰ ✨ دوری از حرامها و نااهل ۹۰
- ۹۱ ✨ رعایت حلالها و ارامان الهی ۹۱
- ۹۱ ■ شیعه در عرصه‌ی دین ۹۱
- ۹۲ ✨ شناخت دین ۹۲
- ۹۵ ✨ یاری دین ۹۵
- ۹۷ ■ شیعه در عرصه‌ی عبادت ۹۷
- ۹۸ ✨ عبادت بسیار ۹۸
- ۱۰۰ ✨ محافظت بر نماز ۱۰۰
- ۱۰۰ ✨ نماز بسیار ۱۰۰
- ۱۰۱ ✨ روزه‌ی بسیار ۱۰۱
- ۱۰۲ ✨ گریه‌ی بسیار ۱۰۲
- ۱۰۳ ✨ سجده‌ی بسیار ۱۰۳
- ۱۰۳ ✨ دعای بسیار ۱۰۳
- ۱۰۴ ✨ صلوات بر پیامبر ﷺ ۱۰۴
- ۱۰۵ ✨ زیارت خانه‌ی خدا ۱۰۵
- ۱۰۵ ✨ شب‌زنده‌داری ۱۰۵
- ۱۰۶ ✨ نماز شب ۱۰۶
- ۱۰۸ ✨ انجام نوافل ۱۰۸
- ۱۰۸ ✨ مراقبت بر نماز ظهر ۱۰۸
- ۱۰۹ ■ شیعه و قرآن ۱۰۹
- ۱۱۰ ✨ مظهر ارزشهای قرآنی ۱۱۰
- ۱۱۰ ✨ قرآن، شعار شیعه ۱۱۰
- ۱۱۱ ✨ تلاوت بسیار قرآن ۱۱۱
- ۱۱۳ ■ شیعه و اهل بیت علیهم السلام ۱۱۳
- ۱۱۴ ✨ تقسیم شیعه به سه گروه ۱۱۴
- ۱۱۴ ✨ شناخت سخن و دیدگاه اهل بیت علیهم السلام ۱۱۴
- ۱۱۴ ✨ دانش آموزی از مکتب اهل بیت علیهم السلام ۱۱۴
- ۱۱۵ ✨ ۱۱۵
- ۱۱۷ ✨ اطاعت و پیروی از اهل بیت علیهم السلام ۱۱۷
- ۱۱۹ ✨ تمسک به ریسمان اهل بیت علیهم السلام ۱۱۹
- ۱۱۹ ✨ تربیت در شادی و غم اهل بیت علیهم السلام ۱۱۹
- ۱۲۰ ✨ برهیز از غلو ۱۲۰
- ۱۲۱ ✨ ترک آفات در برابر اهل بیت علیهم السلام ۱۲۱
- ۱۲۲ ✨ حفظ چهره‌ی حدیث ۱۲۲
- ۱۲۳ ■ شیعه در عرصه‌ی تصاویر و معانی ۱۲۳
- ۱۲۴ ✨ مواسات ۱۲۴
- ۱۲۵ ✨ میزان دارایی ۱۲۵
- ۱۲۶ ✨ تعیین مقرری برای نیازمندان ۱۲۶
- ۱۲۷ ✨ پرداخت زکات ۱۲۷
- ۱۲۸ ✨ ساده‌زیستی ۱۲۸
- ۱۲۸ ✨ آخرت‌طلبی ۱۲۸
- ۱۲۹ ✨ قناعت ۱۲۹
- ۱۳۱ ■ مسؤلیت شیعه بودن ۱۳۱

- ۱۳۲ ☆ زینت اهل بیت علیهم السلام
- ۱۳۳ ☆ نشر فرهنگ علوی
- ۱۳۴ ☆ بذل مال و جان در راه اهل بیت علیهم السلام
- ۱۳۵ ☆ مخالفت با دشمنان اهل بیت علیهم السلام
- ۱۳۶ ☆ جلب محبت برای اهل بیت علیهم السلام
- ۱۳۷ ☆ پرهیز از دشمن تراشی
- ۱۳۷ .. ☆ حفظ امر امامت نزد نااهلان
- ۱۳۹ ☆ مسؤولیت عالمان شیعه
- ۱۴۰ ☆ منبانی عقیده
- ۱۴۱ ☆ نجات سعیدان فکری و فرهنگی
- ۱۴۲ ☆ الگو بودن شیعه
- ۱۴۴ ☆ اعتدال بیان در شیعه
- ۱۴۵ ☆ زینت قبیله بودن
- ۱۴۶ ☆ مقتدای مردم بودن
- ۱۴۷ ☆ شیعه در برابر دشمن
- ۱۴۸ ☆ کتمان و حفظ اسرار
- ۱۴۸ ☆ صبر در برابر آزارها
- ۱۴۹ ☆ تقیه
- ۱۵۰ ☆ پرهیز از درخواست ذلت بار
- ۱۵۱ ☆ اهل فتح و ظفر
- ۱۵۲ ☆ پرهیز از همجواری و دوستی
- ۱۵۳ ☆ صلابت
- ۱۵۴ ☆ سرسختی
- ۱۵۵ ■ شیعه در عصر غیبت و ظهور
- ☆ ثبات قدم در امر ولایت در عصر غیبت
- ۱۵۶ ☆ غیبت
- ۱۵۷ ☆ انتظار فرج
- ☆ اطاعت از مهدی علیه السلام در عصر ظهور
- ۱۵۸ ☆ ظهور
- ۱۵۸ ☆ نیرومندی و دلاوری
- ۱۵۹ ■ عقاید شیعه و مسأله‌ی مرگ
- ۱۶۰ ☆ عقاید شیعه
- ۱۶۲ ☆ یاد بسیار مرگ
- ۱۶۲ ☆ بی تاب نشدن به هنگام مرگ
- ۱۶۲ ☆ همتی همگین نبودن به وقت مرگ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه ناشر

واژه «شیعه» در لغت به معنای پیرو، و در اصطلاح، به فرقه‌ای از اسلام اطلاق می‌شود که جانشینی و خلافت رسول گرامی اسلام را انتصابی و حقی مسلّم و تعیین شده از سوی خداوند برای خاندان عصمت و رسالت دانسته است و بر این باور به حقّ است که آیه شریفه:

﴿...بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ...﴾ (۱)

و کریمه شریفه: ﴿...أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾ (۲) درباره همین حقیقت نازل شده است و شیعه، خود را متعهد به این کلام مشعشع و جاودانه رسول خدا ﷺ می‌داند که فرمود:

«أَنَا تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي...» (۳)

۱- مائده: ۶۷.

۲- مائده: ۳.

۳- بحار الأنوار: ۲۱/۵، ح ۳۰.

شیعه، در طول حیات درخشان و پرفراز و نشیب خود، به این دو ثقل عظیم و ارجمند پیامبر صلی الله علیه و آله تمسک نموده و در پیروی از کتاب آسمانی و عترت پاک معصومین علیهم السلام و حفظ حرمت و حریم آن دو، محکم و استوار بوده و هست و پیوسته از حریم معارف ناب اسلامی و از سنت پیامبر عظیم الشان و اهل بیت والامقام آن حضرت و از اصالت مکتب تشیع و پیروی از عقل و منطق، با سرسختی تمام دفاع نموده و همواره این مهم را از وظایف نخستین خویش به شمار آورده است.

شیعه در ابعاد گونه گونه: اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و غیره، دارای اوصاف و کمالات ویژه و حاصل پیامها و رسالتهای خاص و جهت داری است. پیوسته بدانها شناخته می شود؛ و به عبارت رساتر، شیعه از همان اوصافی برخوردار است که پروردگار متعال در کتاب مجیدش برای مؤمنین حقیقی بارگه نموده و آاستن به آن اوصاف را اکیداً توصیه و سفارش فرموده است.

هرگز نمی توان این حقیقت شیرین و مبرهن را نادیده انگاشت که پیروان مکتب تشیع در تمام عرصه های مادی، سیاسی و اجتماعی، بی طرف و منزوی نبوده و همواره از حق عدالت، به سختی حمایت و با ظلم و ظالم در ستیز بی امان بوده است و تاریخ پر افتخار شیعه هیچ هنگام به خاطر ندارد که رهروان این مکتب، به جانب ستمگران و زورمندان روزگار، دست سازش دراز نموده و ذلت و تسلیم را پذیرفته باشند، بلکه پیوسته برحسب فرمان مولایشان علی علیه السلام که به دو ریحانه رسول خدا امام حسن و حسین علیهم السلام فرمود: «كُونَا لِلظَّالِمِ خَصْمًا وَلِلْمَظْلُومِ عَوْنًا»^(۱) جامه

عمل پوشاننده و ابدأ در ستیز و مبارزه با ستمگران و عصیانگران بی پروا، از پای نیفتاده و همواره به وظیفه دینی والهی خویش، متعهد و سخت کوش بوده و هست و این راهی است که تا ابد ادامه خواهد داد.

مؤلف محترم، در این مجموعه، با بهره‌مندی از آیات کریمه و روایات شریفه معصومین علیهم‌السلام، تحت عناوین متنوع و متفاوت، برخی از اوصاف شایسته را با بیانی گویا و روان یاد نموده است.

این دفتر، بعد از بررسی و ملاحظاتی چند، آن را طبع و در اختیار علاقه‌مندان و پیروان راستین قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام قرار می‌دهد. امید است مورد قبول حضرت حق قرار گیرد ان شاء الله.

دفتر انتشارات اسلامی

وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

www.ketaboo.ir

یشتینار

مجموعه‌ای شش‌رو، چکیده‌ای است از فرهنگ و اوصاف شیعه، که در پرتو روایات ائمه‌السلام علیهم‌السلام تنظیم و تألیف شده است. از آن رو که تحقیق و یاد شده، درباره‌ی فرهنگ و اوصاف شیعه، همسان با حقایقی است که در قرآن متعال درباره‌ی فرهنگ و اوصاف مؤمنان و پیروان راستین اسلام در قرآن یاد فرموده مناسب دیده شد که پیش از ذکر روایات هر مبحث، آیه‌ای مناسب نیز ذکر شود. از این رو مجموعه‌ی حاضر، افزون بر آن که بر روایات و رهنمودهای خاندان رسالت متکی است، بر آیات الهی و تعالیم قرآن نیز استوار است.

این نوشته که ترسیمی از سیمای شیعه‌ی راستین است، حقایق مهمی را برای خوانندگان گرامی روشن می‌سازد که مهم‌ترین آن‌ها بدین قرارند:

۱. آشکاری این حقیقت که میان تعالیم اهل بیت و مذهب تشیع از یک سو و آموزه‌های قرآن و مکتب اسلام از سوی دیگر، هماهنگی و همسنگی کامل وجود دارد و شیعه کسی جز، مؤمن حقیقی و پیرو راستین

قرآن نیست. بلکه انسان آرمانی علوی در مکتب ولایت، همان انسان آرمانی الهی در مکتب قرآن است.

۲. با شناخت سیمای حقیقی شیعه، می‌توان به این پرسش پاسخ گفت که شیعه در عصر حاضر تا چه میزان از فرهنگ و اوصاف یاد شده برخوردار بوده و رفتار و کردار او تا چه اندازه با آنچه امامان معصوم علیهم‌السلام فرموده و زوین، به عنوان شیعه، انتظار داشته‌اند، هماهنگ است؟

۱. این نوشته پاسخی منطقی است به شبهات و اتهامات بی‌دلیل، درباره‌ی عقاید، اندیشه و رفتار شیعه که از سوی برخی از مسلمانان و دوستان ناآگاه، پدید آمده است. دشمنان بی‌سواد و جاهل که به منظور تضعیف موقعیت شیعه در جهان و خدشه‌دار کردن چهره‌ی تابناک پیروان مذهب حیات‌بخش، حماسه‌آرین و عدالت‌خواه تشیع - که امروز در پرتو انقلاب اسلامی ایران و استفاده از آرزوهای مصلح‌کبیر قرن حضرت امام خمینی علیه‌السلام و رهبر فرزانه حضرت آیه‌الله خامنه‌ای - دامت برکاته - به مبارزه علیه استکبار و کفر جهانی در سرتیغ‌های اسلامی دست زده‌اند - به تلاش گسترده‌ای پرداخته‌اند.

۴. نوشته‌ی حاضر، می‌تواند گامی شایسته برای مقابله با اتهامات دشمنان علیه فرهنگ تشیع - که اکنون از سوی غرب به ویژه آمریکا - سازمان‌دهی می‌شود - و نیز ارائه‌ی روشی درست برای صیانت از هویت فرهنگی شیعه به شمار آید.

چند تذکر لازم:

۱. روایات یاد شده در این تحقیق، همگی از کتاب گران‌سنگ «بحار الانوار» اثر مرحوم علامه محمدباقر مجلسی علیه‌السلام چاپ دوم، مؤسسه‌ی

وفا، بیروت - لبنان می‌باشد. از این رو به منظور رعایت اختصار از نام این کتاب در ارائه‌ی آدرس‌ها و منابع خودداری گردیده و به ذکر شماره‌ی مجلّات، صفحات و ترتیب روایات بسنده شده است.

۲. هرگاه روایات مربوطه از نظر مضمون یکسان بوده‌اند - به خاطر رعایت اختصار - تنها یکی از آن‌ها گزینش شده و هر جا که متعدّد بوده‌اند به سه روایت بسنده شده است.

۳. ترجمه‌ی آیات، از ترجمه‌ی مرحوم دکتر سیّد جلال‌الدین مینوی، پ دوّم اقتباس گردیده است.

در بیان ا. محقق ارجمند جناب حجّة الاسلام والمسلمین آقای محمدرضا انصاری که ویراستاری این اثر را پذیرفته و در چگونگی تنظیم مطالب آن یاری فرموده، سپاس‌گزاری می‌شود.

قم
حسین غفّاری

WWW.KETABOON.COM